

Per Fadnes

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012

Oppdatering og status

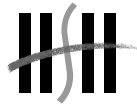
HSH-rapport 2013/3

Per Fadnes

**Nye lokaliteter og nye funn av
sopp i kulturlandskapet i
Sunnhordland og Nord-Rogaland
2011-2012**

Oppdatering og status

HSH-rapport 2013/3

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND
STORD/HAUGESUND UNIVERSITY COLLEGE

2013

HSH-rapport 2013/3

Omslagslayout: Terje Rudi, HSH

Omslagsfoto: Per Fadnes. Bildene viser: Ruvikjo, Nautøya. Sopp øverst fra venstre: Sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*), Tinnvokssopp (*Hygrocybe canescens*), Sotkøllesopp (*Clavaria asperulospora*), Rød honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*).

Publisert av:

Høgskolen Stord/Haugesund

Klingenbergvegen 8

5414 Stord

www.hsh.no

Copyright © Per Fadnes, 2013

Det må ikke kopieres fra rapporten i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	4
Metode.....	4
Funn av beitemarksopp i Sunnhordland.....	6
Hordaland.....	8
Stord kommune.....	8
Fitjar kommune.....	23
Tysnes kommune.....	25
Bømlo kommune.....	27
Rogaland.....	32
Rennesøy kommune.....	32
Karmøy kommune.....	34
Oppsummering.....	35
Litteraturliste.....	36
Vedlegg: Oversikt over rike beitemarker i Sunnhordland.....	37

Bilder: alle bilder er tatt av forfatteren.

Takk til Arne Vatten og Asbjørn Knutsen som har deltatt på en del av kartleggingen.

Innledning

Denne rapporten bygger på naturtypekartleggingen for Fitjar og Stord (Moe & Fadnes, 2008) og egne rapporter og artikler om inventering av kulturlandskap i Sunnhordland (Fadnes 2008 og Fadnes 2011).

I denne rapporten er det og tatt med to lokaliteter fra Nord Rogaland, en ny og en som er undersøkt tidligere (Fadnes 2009, Jordal og Johnsen 2009).

Sopp i kulturlandskapet har vært dårlig undersøkt i Sunnhordland før år 2000. I løpet av det siste 10 året har dette endret seg mye, og mange gamle og verdifulle lokaliteter er blitt funnet. Både naturbeitemark og gamle slåttemark er truede naturtyper (Norderhaug & Johansen 2011), noe som skyldes mer intensiv drift med gjødsling, jordbearbeiding og opphør av beite og slått.

Disse naturtypene kan være rike på sjeldne og rødlistede arter både av karplanter og sopp, og det er derfor viktig å få en oversikt over artsrike lokaliteter.

Soppgruppene som er karakteristisk for slike naturtyper er listet opp i tabell 1 under og er i hovedsak dominert av fagervokssopper (*Hygrocybe*), jordtunger (*Geoglossaceae*), rødsporesopp (*Entoloma*) og fingersopper (*Clavaria*, *Clavulinopsis*, *Ramariopsis*) i tillegg til noe få andre slekter.

Rødlistearter er arter som er truet eller kan bli truet dersom den fremtidige utviklingen er negativ for naturtyper der arten har sin naturlige forekomst. Rødlistearter er beskrevet i Norsk Rødliste 2010 (Branderud m. fl. 2010). Truede arter er arter i kategoriene *CR - kritisk truet*, *EN – sterkt truet* og *VU – sårbar*. Arter som kan bli truet dersom den negative utviklingen fortsetter har betegnelsen *NT – nær truet*, og arter der en mangler data betegnes *DD - datamangel*.

Feltarbeid har foregått i perioden 18 juli - 9 november i 2011 og 21 juli – 27 november 2012. Den første frostnatten i 2012 var rundt midten av oktober med en ny periode i slutten av oktober. November var mild og snøen kom 1 desember. Både mellom frostperiodene og etter frostperiodene ble det funnet sopp i beitemarker, også nye fruktlegemer.

I denne rapporten presenteres funn av en del nye lokaliteter som ikke tidligere har vært beskrevet i rapporter og som er inventert i løpet av 2011 og 2012. I tillegg er noen tidligere inventerte lokaliteter oppsøkt og supplert med nye funn av rødlistearter. Lokaliteter uten spesielle interessante funn er ikke tatt med i rapporten.

I løpet av feltsesongene 2011-2012 ble det gjort 98 nye funn av totalt 37 forskjellige rødlistede sopp der 22 av artene var i truethetskategoriene *VU – sårbar* eller *EN – sterkt truet*. Flere av artene var nye for den kommunen de ble funnet og noen representerer nye funn for Hordaland og Vestlandet. Totalantallet av nye soppfunn er ikke talt opp.

Metode

Metodikken går i første omgang på å identifisere områder som kan være verdifulle mht biologisk mangfold av sopp knyttet til kulturlandskapet. Dette er arter som er kravstore når det gjelder voksested, og lokalitetene kan være tilholdssted for sjeldne og truede arter. De aller fleste områdene er oppsøkt flere ganger gjennom både 2011 og 2012. Alle funn er registrert med GPS og belegg er tatt for alle rødlistearter. Bestemmelser er gjort ut fra tilgjengelig litteratur for vokssopper (Boertmann 2010), Rødsporesopp (Vesterholdt, 2002 Noordeloos 1992, 2004) og jordtunger (Ohenoja, 2000; Olsen, 1985). Mange av artene er

bestemt vha mikroskopi. ”Norske soppsnavn” (Gulden m.fl. 2011) er utgangspunkt for norsk navnsetting og rødlista (Branderud m.fl. 2010) for angitt rødlistekategori.

Alle belegg er sendt soppherbariet ved Universitetet i Oslo og er registrert i soppdatabasen (Norsk soppdatabase).

Lokalitetene er verdsatt ved å bruke Direktoratet for Naturforvaltning sin håndbok for verdsetting av naturtyper (DN 2007)

Kategoriene som her blir brukt er:

A – svært viktig

B – viktig

C – lokalt viktig

Det er flere kriterier som legges til grunn når en skal plassere lokaliteten til riktig kategori, og det er her rom for skjønn. Et av kriteriene er bruk av rødlistearter.

For å få verdien A må lokalitetene være store eller velutviklet og inneholde rødlistearter i kategoriene CR, EN og VU. B skal normalt inneholde arter i kategorien VU. Når det gjelder C (*lokalt viktig*) er det ikke gitt noen kriterier, men her kan grunnlaget være naturtyper eller arter som er sjeldne lokalt uten at det samme gjelder på nasjonalt plan.

Verdsettingen kan og sammenstilles med metoder beskrevet av Rald (1985) og/eller Jordal (1997).

Før 2003 var det svært få funn av beitemarksopp i de sunnhordlandskommunene som er vist i Tabell 1. I Bømlo startet inventering av kulturlandskapet med Asbjørn Knutsen på slutten av 90-tallet, mens i de andre kommunene ble oppstarten i 2003 eller seinere.

Tabellen viser tydelig at, foruten Stord, var det nesten ikke gjort noen funn av beitemarksopp i de fem kommunene før tusenårsskiftet. De funn som var gjort var av eldre dato, og mange av lokalitetene som var oppgitt var ikke lenger intakte eller var omgjort til andre formål. Det betyr de fleste funn som er gjort etter 2002 er nye funn.

Tallene i tabell 1 skal være korrekte etter sesongen 2012, men det kan ikke garanteres at det forekomme enkelte feil av bagatellmessig art. Det er også noen andre slekter enn de som er nevnt i tabellen som vokser i beitemark, og disse er ikke med i totaltallene under.

Til sammen rundt 70 forskjellige rødlistearter knyttet til gammelt kulturlandskap er funnet i de fem kommunene, flere av disse er svært sjeldne på Landsbasis.

I vedlegg bak i rapporten er det listet opp funn som er gjort i en del lokaliteter i fire av kommunene. Nye lokaliteter beskrevet i denne rapporten er ikke tatt med i vedlegget.

Funn av beitemarksopp i Sunnhordland

År	Stord		Fitjar		Tysnes		Sveio		Bømlo	
	2002	2012	2002	2012	2002	2012	2002	2012	1998	2012
Vokssopper (<i>Hygrocybe</i>)	11(2)	31(14)	0	28(12)	1	29(12)	0	23(8)	0	36(19)
Jordtunger (<i>Geoglossaceae</i>)	3(1)	14(5)	1	6(2)	4(1)	10(5)	0	8(3)	0	14(8)
Rødsporesopp (<i>Entoloma</i>)	4(1)	19(9)	0	14(9)	1	19(10)	0	10(3)	1(1)	31(18)
Narrevokssopp (<i>Camarophylloopsis</i>)	0	3(3)	0	1(1)	0	1(1)	0	1(1)	0	3(3)
Narremusserong (<i>Porpoloma</i>)	1(1)	1(1)	0	0	0	0	0	1(1)	0	1(1)
Grynmusserong (<i>Dermoloma</i>)	0	1(1)	0	1(1)	0	0	0	0	0	0
Køllesopp (<i>Clavaria</i>)	0	3(2)	1(1)	2(2)	0	4(4)	0	4(2)	0	6(5)
Køllesopp (<i>Ramariopsis</i>)	0	1(1)	0	0	1(1)	1(1)	0	0	0	1(1)
Køllesopp (<i>Clavulinopsis</i>)	0	4	0	2	0	2	0	2	0	4
Totaltall	19(5)	76(35)	2(1)	54(28)	7(2)	66(33)	0	49(18)	1(1)	96(55)
Rødlistekat:	CR									1
	EN	3				3		2		6
	VU	16		15		13		9		27
	NT	16		13		16		7		20
	DD	1				1				1

Tabell 1. Oversikt over funn av beitemarksopp før og etter år 2003/1988 fra fem kommuner i Sunnhordland. Antall rødlistearter er vist i parantes ().

Stord

Som tabell 1 viser er Stord kommune den eneste kommunen der kulturlandskap har vært inventert i særlig grad tidligere, men som nevnt er mange av disse lokalitetene gått tapt. Det er totalt funnet 76 typiske beitemarksopp der 35 står på rødlisten. Hele 57 av artene er funnet etter 2002. Blant særlig sjeldne arter kan nevnes sumpjordtunge (*Geoglossum uliginosum*) som er funnet hvert år de siste årene i fuktige beitemark på Hovaneset. Her er det flere forekomster med mange fruktlegemer. Grå narremusserong (*Porpoloma metapodium*) har kommet hvert år på lokaliteten Lønning.

Stord er etter hvert godt undersøkt når det gjelder sopp i kulturlandskapet, men de to siste årene er det likevel funnet flere nye interessante lokaliteter, særlig strandenger på øyene Føyno og Nautøya. Disse er nærmere omtalt i rapporten.

Den rikeste lokaliteten i Stord er Hovaneset. Dette er en lokalitet som er blitt fulgt nøye i 10 år og hvor det stadig dukker opp nye arter.

Fitjar

Som det viser av tabell 1 har det i Fitjar omtrent ikke vært kjent noen beitemarksopp før inventering startet på begynnelsen av 2000 tallet. I dag er det funnet totalt 54 typiske beitemarksopp der 28 er på rødlisten. Fitjar har flere svært rike og verdifulle beitemarker med stort artsmangfold, men det er ikke registrert nye interessante lokaliteter de siste to årene. Imidlertid har flere av lokalitetene vært inventert på nytt, noe som har resultert i nye funn i flere lokaliteter. I 2012 ble tuet køllesopp (*Clavaria amoenoides*) funnet på lokaliteten Øvrebygda. Dette er eneste funn av denne på hele Stordøya, og den er tidligere kun kjent fra fem lokaliteter i Hordaland.

Tysnes

I Tysnes var det heller ikke kjent mange beitemarksopp før inventering startet på begynnelsen av 2000 tallet. Det er ikke funnet mange rike beitemarker på øya, men særlig Skorpeneset utmerker seg med svært mange sjeldne og rødlistede arter. Det er verdt å nevne grønn gul vokssopp (*Hygrocybe citrinovirens*) og slimjordtunge (*Geoglossum difforme*) som er funnet flere ganger tidligere. I 2011 ble og den svært sjeldne sotkøllesopp (*Clavaria asperulospora*) funnet. Alle disse er svært sjeldne på landsbasis. I perioden fra 2005 er det funnet 58 nye arter av beitemarksopp i Tysnes der 33 i dag står på rødlisten.

Sveio

I Sveio er ingen beitemarksopp kjent før 2005. Pr. i dag er det funnet 49 ulike arter der 17 står på rødlisten. Blant spesielt sjeldne arter kan nevnes grå narremusserong (*Porpoloma metapodium*) og tuet køllesopp (*Clavaria amoenoides*). Det er ikke funnet noen nye arter under inventering av lokaliteter i Sveio i 2011/12.

Bømlo

Selv om Bømlo i dag fremstår som ”hot spot” kommunen i Sunnhordland når det gjelder sjeldne og truede beitemarksopp var det kun gjort ett funn her før 1998. Det meste av inventeringen her er gjort av Asbjørn Knutsen sammen med John Bjarne Jordal, men det er de seinere årene funnet nye lokaliteter med mange sjeldne arter. I tillegg er noen lokaliteter supplert med nye funn. Av spesielle funn som er gjort i Bømlo kan nevnes rosavokssopp (*Hygrocybe calyptriformis*) som er kritisk truet, brun køllesopp (*Clavaria pullei*) og grå narremusserong (*Porpoloma metapodium*). I Bømlo er det funnet totalt 96 beitemarksopp der 55 av dem er rødlistet.

Hordaland: Stord kommune

Føyno

Føyno er en øy som ligger sør for Stord mellom Bømlo og Sveio der bomstasjonen for ”Trekantsambandet” ligger (til 2013).

Her ble det i 2011 og 2012 funnet en rekke nye lokaliteter for beitemarksopp med til dels sjeldne og rødlistede arter. Mange av lokalitetene ligger i viker og utgjør strandenger som er beitet av sau.

Figur 1. Kart over Føyno

Lokalitet: Kjølsvikjo – strandeng KM 981-281

Naturtype: Strandeng

Verdi A-svært viktig

Kjølsvikjo er en strandeng nord på Føyno og ligger ved fritidshyttene til verkstedsklubben på Aker Kverner. Den brukes bl.a. om sommeren til badeplass men beites også av sau som går fritt i området. Trass i at området er svært lite ble det i løpet av 2011 -12 funnet 18 typiske

beitemarksopp hvor åtte av dem var rødlistet. I alt fem av rødlisteartene er truet i kategoriene sårbar og sterkt truet. Særlig forekomsten av fiolett greinkøllesopp (*Clavaria zollingeri*) var i 2011 påfallende stor og det ble funnet tuer av soppen stort sett over hele området. Forekomsten i 2012 var beskjeden, noe som viser noe av variasjonene i fruktifiseringen av sopp.

Funn av sopp:

Gul småfingersopp (*Clavulinopsis corniculata*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helveola*), tuet køllesopp (*Clavaria fragilis*), silkerødspore (*Entoloma sericellum*), skjor vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), papegøyevokssopp (*Hygrocybe psittacina*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*),

Rødlistearter:

Fiolett greinkøllesopp (<i>Clavaria zollingeri</i>)	VU
Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Rødnende lutvokssopp (<i>Hygrocybe ingrata</i>)	VU
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU
Grå narremusserong (<i>Porpoloma metapodium</i>)	EN

Figur 2: Grå narremusserong (*Porpoloma metapodium*) og Fiolett greinkøllesopp (*Clavaria zollingeri*)

Lokalitet: Kjølsvikjo – beitemark KM 984-281

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: A – svært viktig

Denne lokaliteten ligger nordøst for strandengen i kjølsvika og strekker seg østover fra hyttene til Aker Kverner mot Høgestølen. Dette er beitemark som beites av sau. Områdene er omkranset av små skogsteiger av edellauvskog med rikt innsalg av ulike lavararter. Bl.a. er skjellporelav (*Sticta canariensis* EN) tidligere påvist her og omtalt i naturtypekartlegging i Fitjar og Stord (Moe og Fadnes 2008). I beitemarken her ble det flere plasser funnet den sjeldne og rødlistede jordtungen vranglodnetunge (*Trichoglossum walteri*).

I alt ble det funnet 24 typiske beitemarksopp der seks av dem er rødlistet, tre i kategorien *sårbar*.

Figur 3. Kjølsvikjo beitemark

Funn av sopp:

Gul småfingersopp (*Clavulinopsis corniculata*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helveola*), blektuppet småkøllesopp (*Clavulinopsis luteoalba*), stjernespoet rødspore (*Entoloma conferendum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinosum*), svartbrun jordtunge (*Geoglossum umbratile*), skjør vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), gul slimvokssopp (*Hygrocybe glutinipes*), brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*), liten vokssopp (*Hygrocybe insipida*), grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), papegøyevokssopp (*Hygrocybe psittacina*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*).

Rødlistearter:

Rødnende lutvokssopp (<i>Hygrocybe ingrata</i>)	VU
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT
Rødskivevokssopp (<i>Hygrocybe quieta</i>)	NT
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU
Vranglodnetunge (<i>Trichoglossum walteri</i>)	VU
Lundvokssopp (<i>Hygrophorus nemoreus</i>)	NT (ikke beitemarksopp)

Figur 4. Rødnende lutvokssopp (*Hygrocybe ingrata*) og vrangjordtunge (*Microglossum atropurpureum*)

Lokalitet: Orevikjo KM 986-273

Naturtype: Strandeng

Verdi: A – svært viktig

Orevikjo ligger helt sørøst på Føyeno og er en liten strandeng. Rundt strandenga ligger en rekke hytter og området blir brukt som badevik om sommeren. Da området ble undersøkt i 2012 ble det funnet en rekke sjeldne og rødlistede arter bl.a. sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*) som er en god indikator for artsrike beitemarker. Det ble og funnet mørkskjellet vokssopp (*Hygrocybe turunda*) som representerer første funn av denne i Stord kommune. Himmelmblå rødspore (*Entoloma cruentatum*) er første funn av denne i Hordaland.

Trass i at dette er et relativt lite område ble i alt funnet 20 ulike beitemarksopp i området der seks var rødlistet, tre i kategorien sårbar.

Området er bare undersøkt en gang og har potensiale til et enda rikere mangfold av sopp.

Funn av sopp:

Gul småfingersopp (*Clavulinopsis helveola*), rød åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), bronserødspore (*Entoloma formosum*), silkerødspore (*Entoloma sericellum*), beiterødspore (*Entoloma sericeum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), papegøyevokssopp (*Hygrocybe psittacina*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), krittovokssopp (*Hygrocybe virginea*).

Rødlistearter:

Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Himmelmblå rødspore (<i>Entoloma cruentatum</i>)	VU (Ny for Hordaland)
Gulfotvokssopp (<i>Hygrocybe flavipes</i>)	NT
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT
Sauevokssopp (<i>Hygrocybe ovina</i>)	VU
Mørkskjellet vokssopp (<i>Hygrocybe turunda</i>)	VU (Ny for Stord)

Figur 5: Sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*) og mørkskjellet vokssopp (*Hygrocybe turunda*)

Lokalitet: Nordavikjo KM 985-282

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: B – Viktig

Nordavikjo ligger like vest for Kjølsvikjo og hyttene til Aker Kverner og representerer en beitemark ned mot sjøen.

Artsmangfoldet her var ikke så stort, men det ble bl.a. funnet vranglodnetunge (*Trichoglossum walteri*). Lokaliteten er oppsøkt både i 2011 og 2012, men det ble ikke funnet flere enn 5 ulike beitemarksopp der to er rødlistet, en i kategorien sårbar.

Funn av sopp:

skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), sleip vokssopp (*Geoglossum glutinosum*), svartlodnetunge (*Trichoglossum hirsutum*),

Rødlistearter

Svardugget vokssopp (*Hygrocybe phaeococcinea*) NT
 Vranglodnetunge (*Trichoglossum walteri*) VU

Lokalitet: Haugatun KM 987-278

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: B - viktig

Lokaliteten representerer en liten teig av beitemark omkranset av skog. Den kan muligens være noe gjødslet, men det ble funnet en del karakteristiske beitemarksopp.

Det ble funnet i alt 11 beitemarksopp derav en rødlistet i kategorien *nær truet*. Lokaliteten kan ha potensiale til flere sjeldne og rødlistede sopp.

Funn av sopp:

Blektuppet småkøllesopp (*Clavulinopsis luteoalba*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), svartbrun jordtunge (*Geoglossum umbratile*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), slimvokssopp (*Hygrocybe glutinipes*), brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*)

Rødlisterarter:

Svartdugget vokssopp (*Hygrocybe phaeococcinea*) NT

Figur 6. Svartdugget vokssopp (*Hygrocybe phaeococcinea*)

Lokalitet: Jonavikjo KM 987-280

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: B – viktig

Jonavikjo er en liten vik som ligger på nord-østsiden av Føyno like sørøst for Nordavikjo. Her er en fin liten strandeng og et par hytter.

Utvalget av sopp i området var lite men det ble gjort to funn av den sjeldne jordtungen vranglodnetunge (*Trichoglossum walteri*).

Rødlisterarter

Vranglodnetunge (*Trichoglossum walteri*) VU

Figur 7. Vranglodnetunge (*Trichoglossum walteri*)

Nautøya

Figur 8. Kart over Nautøya

Nautøya ligger vest for Føyno og øst for Bømlo. Øya består i hovedsak av skog, men det finnes en rekke vikar med strandeng der det beiter sau. Her ble det i 2011 og 2012 funnet en rekke beitemarksopp deriblant en del som står på rødlisten.

Det var særlig sopp innenfor slekten rødspore (*Entoloma*) som ble funnet. Selv om ikke utvalget var spesielt stort var det store forekomster på de fleste lokalitetene. I tillegg var det flere forekomster av lutvokssopp som så ut til å ha et godt år i 2012.

Lokalitet: Ruvikjo KM 972-283

Naturtype: Strandeng

Verdi: A – svært viktig

Ruvikjo ligger på nordøst siden av Nautøy og representerer en liten strandeng med til dels rik forekomst av ulike beitemarksopp. Til sammen ble det funnet 13 ulike arter av sopp, deriblant tre rødlistearter der en var truet i kategorien sårbar (VU).

I tillegg til flere sopparter ble det funnet purpurlyng (*Erica cinerea*) og glansteppepose (*Porella obtusata*) som begge står på rødlista som henholdsvis *nær truet* (NT) og *sterkt truet* (EN). Totalt sett blir denne lokaliteten svært viktig

Figur 9. Strandeng i Ruvikjo

Funn av sopp:

Gul småfingersopp (*Clavulinopsis helveola*), stjernesporet rødspore (*Entoloma conferendum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), skjør vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*).

Rødlistearter:

Gulbrun narrevokssopp (<i>Camarophylloopsis schulzeri</i>)	NT
Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Lillagrå rødspore (<i>Entoloma griseocyaneum</i>)	VU

Lokalitet: Kobbavikjo KM 972 280

Naturtype: Strandeng

Verdi: A – Svært viktig

Kobbavikjo representerer en smal strandeng på østsiden av Nautøya som går over i kystfuruskog. Her ble det funnet totalt 14 beitemarksopp hvor fire er rødlistet og to i kategorien *sårbar* VU.

Figur10. Strandeng i Kobbavikjo

Funn av sopp:

Stjernesporet rødspore (*Entoloma conferendum*), silkerøspore (*Entoloma sericellum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinipes*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*).

Rødlisterarter:

<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	NT
Ravnerøspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Lillagrå rødspore (<i>Entoloma griseocyaneum</i>)	VU
Melrøspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU

Figur 11. Melrøspore (*Entoloma prunuloides*) og Lillagrå rødspore (*Entoloma griseocyaneum*)

Lokalitet: Breidavikjo KM 971-279

Naturtype: Strandeng

Verdi: B – viktig

Breidavikjo ligger på vestsiden av Nautøya ikke langt fra broen som går over till Spissøya i Bømlo kommune. Den er en smal strandeng der det totalt ble funnet ni ulike beitemarksopper der to er rødlistet. I tillegg vokser det store mengder med skjoldblad (*Hydrocotyle vulgaris*) like i strandkanten i tillegg til purpurlyng (*Erica cinerea*) som begge er rødlistet som *nær truet* (NT).

Figur 12. Strandeng i Breidavikjo

Funn av sopp:

Blårandrødspore (*Entoloma caesiocinctum*), silkerøspore (*Entoloma sericellum*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinipes*), skjør vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*),

Rødlistearter:

Ravnørødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Svartdugget vokssopp (<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>)	NT

Lokalitet: Seiavikjo KM969-284

Naturtype: Strandeng

Verdi: B – viktig

Seiavikjo ligger helt nord vest på Nautøya og representerer et gruntområde som på fjære sjø gjør det mulig å gå over til Slåtterholmen. Det ble funnet totalt 13 beitemarksopp i lokaliteten der to av dem var rødlistet som *nær truet* NT

Funn av sopp:

Gul småfingersopp (*Clavulinopsis helveola*), tuet køllesopp (*Clavaria fragilis*), Blårandrødspore (*Entoloma caesiocinctum*), silkerøspore (*Entoloma sericellum*), beiterødspore (*Entoloma sericeum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*).

Rødlistearter:

Ravnerødspore (*Entoloma corvinum*) NT

Lutvokssopp (*Hygrocybe nitrata*) NT

Figur 13. Lutvokssopp (*Hygrocybe nitrata*)

Lokalitet: Slåtterholmen – øst KM 968-282

Naturtype: Strandeng

Verdi: A – svært viktig

Slåtterholmen er en liten holme som ligger vest for Nautøya og som det er lett å komme over til i Seiavikjo ved lavvann. Langs hele vestsiden er det delvis en smal stripe med strandeng til en kommer ut på neset lengst sør på holmen. Holmen er ellers kledd med furuskog. På strandengen ble det i alt funnet 13 ulike beitemarksopp hvor tre er rødlistet, en i kategorien *sårbar* VU. I tillegg ble det funnet to rødlistede karplanter, skjoldblad (*Hydrocotyle vulgaris*) NT og purpurlyng (*Erica cinerea*) NT.

Funn av sopp:

beiterødspore (*Entoloma cericeum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinosum*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), papegøyevokssopp (*Hygrocybe psittacina*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*), svartlodnetunge (*Trichoglossum hirsutum*).

Røddlistearter:

Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT

Selavikjo KM 970-284**Naturtype: Strandeng**

Verdi: B – viktig

Selavikjo er en liten vik som ligger helt nordøst på Nautøya. Her ble det funnet totalt ni beitemarksopper der to er rødlistet som *nær truet NT*.

Funn av sopp:

Flammefotrødspore (*Entoloma exile*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*), grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*).

Røddlistearter:

Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT

Oppdatering av tidligere kjente og beskrevne lokaliteter i Stord. (Moe og Fadnes, 2008, Fadnes 2008, Fadnes 2011)

Lokalitet: Hovaneset – Sævarhagsvikjo (Ref. naturbase: BN00041875)

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: A – svært viktig

Hovaneset er en av de rikeste lokalitetene av naturbeitemark i Hordaland. Den er kanskje også den beitemarken som er best undersøkt, noe som kan forklare det høye antallet arter som er funnet. Fra og med 2010 har det blitt gjort systematisk inventering av området fra slutten av juli til midten av november, noe som allerede i 2010 førte til at et stort antall nye arter ble funnet, deriblant mange rødlistearter (Fadnes 2011). I løpet av 2011 og 2012 er det kommet til en del nye arter, også rødlistearter. Det har vært kjent at utvalget av rødsporesopp (*Entoloma*) har vært større enn det som tidligere er oppgitt, og en del av disse er nå blitt bestemt. Det ble og funnet eikerøykriske i tilknytning til en liten klynge med trær i utkanten av lokaliteten mot vest.

Pr. i dag (2012) er det funnet ca 70 ulike beitemarksopp hvorav 29 står på rødlisten. Femten av disse er truet. Som det fremgår nedenfor er det funnet totalt 10 nye arter i løpet av 2011-2012 der fire står på rødlisten. Hovaneset som er en kalkrik lokalitet, er også rik på karplanter, og bl.a. er det kjent tre karplanter i kategorien *sterkt truet* (EN). I tillegg vokser typiske fjellplanter som rødsildre og gulsildre her helt nede i sjøkanten.

Rødlistearter fra Hovaneset

Karplanter

Pusleblom (<i>Anagallis minima</i>)	EN
Dvergålegras (<i>Zostera noltei</i>)	EN
Bustsivaks (<i>Isolepis setacea</i>)	EN

Sopp

Stanknarrevokssopp (<i>Camarophylloopsis foetens</i>)	VU
Gulbrun narrevokssopp (<i>Camarophylloopsis schulzeri</i>)	NT
Røykkøllesopp (<i>Clavaria fumosa</i>)	NT
Rosagrå grynusserong (<i>Dermoloma cuneifolium</i>)	VU
<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	NT
Svartblå rødspore (<i>Entoloma chalybaeum</i>)	NT
Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Lillagrå rødspore (<i>Entoloma griseocyaneum</i>)	VU
Trolljordtunge (<i>Geoglossum simile</i>)	NT
Sumpjordtunge (<i>Geoglossum uliginosum</i>)	EN
Gyllen vokssopp (<i>Hygrocybe aurantiosplendens</i>)	NT
Brun engvokssopp (<i>Hygrocybe colemanniana</i>)	VU
Gulfotvokssopp (<i>Hygrocybe flavipes</i>)	NT
Rødnende lutvokssopp (<i>Hygrocybe ingrata</i>)	VU
Flammevokssopp (<i>Hygrocybe intermedia</i>)	VU
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT
Sauevokssopp (<i>Hygrocybe ovina</i>)	VU
Svartdogget vokssopp (<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>)	NT

Rødskivevokssopp (<i>Hygrocybe quieta</i>)	NT
Papillvokssopp (<i>Hygrocybe subpapillata</i>)	VU
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU
Elegant småfingersopp (<i>Ramariopsis subtilis</i>)	NT
Vranglodnetunge (<i>Trichoglossum walteri</i>)	VU

Nye funn av sopp:

Rødgul småkøllesopp (*Clavulinopsis laeticolor*), blåstilket rødspore (*Entoloma asprellum*), blårandrødspore (*Entoloma caesiocinctum*), bronserødspore (*Entoloma formosum*), tjærerødspore (*Entoloma poliopus*), spiss vokssopp (*Hygrocybe acutoconica*).

Rødlistearter:

Svart rødspore (<i>Entoloma melanochromum</i>)	VU
Fiolett rødspore (<i>Entoloma mougeotii</i>)	NT (ny for Stord)
Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Eikerøykriske (<i>Lactarius azonites</i>)	VU (ikke beitemarksopp)

Figur 14. Fiolett rødspore (*Entoloma mougeotii*)

Lokalitet: Sponavikjo (Ref. naturbase: BN00041880)

Naturtype: Strandeng

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten, som er kjent som den beste badeplassen på Stord, er en strandeng med stor dominans av rødsporesopp (*Entoloma*). Den har vært inventert i en rekke år, og i 2012 ble det bl.a. funnet to nye rødlistede vokssopper her.

I dag (2012) er det kjent hele 25 ulike beitemarksopp der 13 av disse står på rødlisten, sju av dem som truet. Det er også funnet en rekke andre typiske mycorrhizasopp i lokaliteten, disse er ikke nevnt her.

Rødlistearter fra Sponavikjo

Sopp

Krattnarrevokssopp cf. (<i>Camarophylloopsis hymenocephala</i>)	EN
Grå duftredspore (<i>Entoloma ameides</i>)	NT
<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	NT
Svartblå redspore (<i>Entoloma chalybaeum</i>)	NT
Ravnerredspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Svart redspore (<i>Entoloma cf. melanochroum</i>)	VU
Lillagrå redspore (<i>Entoloma griseocyaneum</i>)	VU
Melredspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
<i>Entoloma scabropellis</i>	VU
Rødnende lutvokssopp (<i>Hygrocybe ingrata</i>)	VU
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU

Nye funn av sopp

Stjernespooret redspore (*Entoloma conferendum*), skjør vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*).

Rødlistearter:

Gulfotvokssopp (<i>Hygrocybe flavipes</i>)	NT
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT

Figur 15. Gulfotvokssopp (*Hygrocybe flavipes*)

Hordaland: Fitjar kommune

Oppdatering av tidligere kjente og beskrevne lokaliteter i Fitjar. (Moe og Fadnes, 2008, Fadnes 2008, Fadnes 2011).

Lokalitet: Øvrebygda (Ref. naturbase: **BN00042300**)

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten er den rikeste i Fitjar og har vært inventert årlig i en rekke år som oftest med nye funn hvert år. Det er i dag (2012) funnet totalt 41 typiske beitemarksopp, hvor 14 av disse står på rødlisten og seks arter er truet. Det viktigste funnet i lokaliteten i 2012 var funnet av vridd køllesopp (*Clavaria amoenoides*) som kun er funnet noen få plasser i Hordaland.

Rødlistearter fra Øvrebygda

Sopp

Gulbrun narrevokssopp (<i>Camaraophyloopsis sculzeri</i>)	NT
<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	NT
Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Gulfotvokssopp (<i>Hygrocybe flavipes</i>)	NT
Rødnende lutvokssopp (<i>Hygrocybe ingrata</i>)	VU
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT
Sauevokssopp (<i>Hygrocybe ovina</i>)	VU
Svartdugget vokssopp (<i>Hygrocybe phaecoccinea</i>)	NT
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU
Vranglodnetunge (<i>Trichoglossum walteri</i>)	VU

Nye funn av sopp

Stjernesporet rødspore (*Entoloma conferendum*), silkerødspore (*Entoloma sericellum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), brunsvart jordtunge (*Geoglossum umbratile*), liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), svartlodnetunge (*Trichoglossum hirsutum*).

Rødlistearter

Vridd køllesopp (<i>Clavaria amoenoides</i>)	VU (Ny for Fitjar)
Svartblå rødspore (<i>Entoloma chalybaeum</i>)	NT

Lokalitet: Rydland (Ref. naturbase: **BN00042264**)

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten som har vært inventert en rekke år framstår i dag som en av de rikeste lokalitetene av beitemarksopp i Fitjar. I løpet av de to siste årene har antallet rødlistearter som er funnet her fordoblet seg. I 2011 ble det gjort funn av grå grynmusserong (*Dermoloma cuneifolium*) som er det første funnet av denne soppen i Fitjar. Det er i dag (2012) funnet totalt 32 typiske beitemarksopp der 10 av disse er rødlistet og fem av dem er truet.

Rødlistearter fra Rydland

Sopp

<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	NT
Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Gyllen vokssopp (<i>Hygrocybe aurantiosplendens</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU
Mørkskjellet vokssopp (<i>Hygrocybe turunda</i>)	VU

Nye funn av sopp

Blektuppet kølesopp (*Clavulinopsis luteoalba*), flammefotrødspore (*Entoloma exile*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), brunsvart jordtunge (*Geoglossum umbratile*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*).

Rødlistearter

Gulbrun narrevokssopp (<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>)	NT
Grå grynmusserong (<i>Dermoloma cuneifolium</i>)	VU
Gulfotvokssopp (<i>Hygrocybe flavipes</i>)	NT
Rødnende lutvokssopp (<i>Hygrocybe ingrata</i>)	VU
Svartdugget vokssopp (<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>)	NT

Figur 16. Rødnende lutvokssopp (*Hygrocybe ingrata*)

Hordaland: Tysnes kommune

Oppdatering av tidligere kjente og beskrevne lokaliteter i Tysnes. (Fadnes 2008, Fadnes 2011).

Lokalitet: Skorpeneset (Ref. naturbase: **BN00049572**)

Naturtype: *Naturbeitemark*

Verdi: A – *svært viktig*

Lokaliteten som har vært inventert en rekke år framstår i dag som den absolutt rikeste lokalitetene av beitemarksopp i Tysnes. Tidligere er det funnet grønnngul vokssopp (*Hygrocybe citrinovirens*) i lokaliteten og i 2011 ble den sjeldne fingersoppen sotkøllesopp (*Clavaria asperulospora*) funnet her. Begge disse soppene har svært få funn på landsbasis og må betraktes som svært sjeldne. I tillegg er den svært sjeldne jordtungen slimjordtunge (*Geoglossum difforme*) funnet på to plasser i lokaliteten. Dette gjør Skorpeneset til en svært verdifull beitemark. I tillegg er det funnet en rekke andre sjeldne og rødlistede sopp i lokaliteten.

Totalt er det funnet 53 ulike beitemarksopp i lokaliteten der 20 av disse står på rødlisten og halvparten av dem er truet, tre i kategorien *sterkt truet* (EN).

Rødlistearter fra Skorpeneset

Karplanter

Barlind (*Taxus baccata*)

VU

Sopp

Brun narrevokssopp (*Camarophylloopsis schulzeri*) NT

Røykkøllesopp (*Clavaria fumosa*)

NT

Entoloma atrocoeruleum

NT

Svart rødspore *Entoloma cf. melanochromum*

VU

Slimjordtunge (*Geoglossum difforme*)

EN

Gyllen vokssopp (*Hygrocybe aurantiosplendens*)

NT

Grønnngul vokssopp (*Hygrocybe citrinovirens*)

EN

Musserongvokssopp (*Hygrocybe fornicata*)

NT

Rødnende lutvokssopp (*Hygrocybe ingrata*)

VU

Flammevokssopp (*Hygrocybe intermedia*)

VU

Lutvokssopp (*Hygrocybe nitrata*)

NT

Sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*)

VU

Rødskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*)

NT

Russelærvokssopp (*Hygrocybe russocoriacea*)

NT

Rød honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*)

VU

Vrangjordtunge (*Microglossum atropurpureum*)

VU

Vranglodnetunge (*Trichoglossum walteri*)

VU

Nye funn av sopp

Grå fingersopp (*Clavulina cinerea*)

Rødlistearter

Sotkøllesopp (*Clavaria asperulospora*)

EN (ny for Tysnes og Vestlandet)

Himmelblå rødspore (*Entoloma cruentatum*)

VU (ny for Tysnes)

Fiolett rødspore (*Entoloma mougeotii*)

NT (ny for Tysnes)

Gulfotvokssopp (*Hygrocybe flavipes*)

NT

*Figur 17. Sotkøllesopp (*Clavaria asperulospora*)*

Hordaland: Bømlo kommune

Lokalitet Sønstebømarkjo, Mehus, Meling KM 819-316

Naturtype: *Kystlynghei, Naturbeitemark*

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten er en blanding av kystlynghei med mer graspregete beiteområder innimellom som ikke er gjødslet. Lokaliteten er den nordligste delen av Storneset like sør for Mehus i Meling. Lokaliteten beites av sau.

Sopp ble i hovedsak funnet på små gressrike områder i lyngheien. Disse kunne være fra et par m² til områder på størrelse med ½ til ett dekar.

Totalt er det funnet 31 typiske beitemarksopp i lokaliteten med 11 rødlistearter, der fem av dem er truet. Det mest spesielle funnet var et funn av mellomlodnetunge (*Trichoglossum variabile*) som er en sjelden art som kun er funnet i Bømlo kommune.

Funn av sopp

Tuet køllesopp (*Clavaria fragilis*), gul småfingersopp (*Clavulinopsis corniculata*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helveola*), blektuppet småkøllesopp (*Clavulinopsis luteoalba*), flammefotrødspore (*Entoloma exile*), silkerødspore (*Entoloma sericellum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinosum*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), skjør vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), mønjevokssopp (*Hygrocybe coccinea*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), skarlagenvokssopp (*Hygrocybe punicea*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*).

Rødlistearter

Brun narrevokssopp (<i>Camarophylloopsis schulzeri</i>)	NT
Fiolett greinkøllesopp (<i>Clavaria zollingeri</i>)	VU
Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Gyllen vokssopp (<i>Hygrocybe aurantiosplendens</i>)	NT
Musserongvokssopp (<i>Hygrocybe fornicata</i>)	NT
Rødrende lutvokssopp (<i>Hygrocybe ingrata</i>)	VU
Skifervokssopp (<i>Hygrocybe lacmus</i>)	NT
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU
Mellomlodnetunge (<i>Trichoglossum variabile</i>)	EN

Figur 18. Skifervokssopp (*Hygrocybe lacmus*) og Mellomlodnetunge (*Trichoglossum variabile*)

Lokalitet: Nortun, Meling KM 822-323

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: A – svært viktig

Området ligger på Meling på vestsiden av vegen ned mot sjøen. Det går en kjerreveg nordover i området, og den aktuelle lokaliteten ligger på begge sider av denne kjerrevegen. Lokaliteten er et stort kupert beiteområde for sau som virker ugjødslet. Det ble funnet en god del arter i området, men kun to som står på rødlisten. Lokaliteten burde ha potensiale til funn av flere sjeldne arter noe som sammen med en stor uberørt beitemark gjør at den er verdisatt til A, trass i få funn av rødlistearter.

Funn av sopp

Gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helveola*), rød åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), okergul grynhatt (*Cystoderma amianthinum*), silkerødspore (*Entoloma sericellum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinosum*), skjør vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), mønjevokssopp (*Hygrocybe coccinea*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*), skarlagenvokssopp (*Hygrocybe punicea*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*).

Rødlistearter

Svartdugget vokssopp (<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU

Lokalitet: Brandasund KM 811-462

Naturtype: Kystlynghei, Naturbeitemark

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten ligger på vestsiden av vegen der denne ender i Brandasund. Den ligger også like sør for Brandasundsåta. Lokaliteten er kupert og består hovedsaklig av kystlynghei og

bergknauser. Langs kjerrevegen som snor seg gjennom lokaliteten er det små grasflekker som blir beitet. De fleste artene som ble funnet ble nettopp funnet langs kjerrevegen. Artsmangfoldet var ikke så stort, men den svært sjeldne tinnvokssopp (*Hygrocybe canescens*) ble funnet her. Denne har bare noen få funn på landsbasis og er i Sunnhordland kun kjent fra et annet funn i Bømlo. Området burde ha et større potensiale for sjeldne og rødlistede sopp.

Funn av sopp

Gul småfingersopp (*Clavulinopsis corniculata*), silkerødspore (*Entoloma sericellum*), beiterødspore (*Entoloma sericeum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), spiss vokssopp (*Hygrocybe acutoconica*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), papegøyevokssopp (*Hygrocybe psittacina*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*), gul nålehatt (*Rickenella fibula*).

Rødlistearter

Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Tinnvokssopp (<i>Hygrocybe canescens</i>)	EN
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT

Figur19. Tinnvokssopp (*Hygrocybe canescens*)

Lokalitet: Lykling, ved kleberbrudd KM8501-2464

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: B – viktig

Området er en liten avgrenset beitemark som grenser opp mot kleberbruddet på Lykling. Området beites av sau. Det ble gjort få funn av arter, men det ble funnet flere klynger med brun engvokssopp (*Hygrocybe colemanniana*) VU som normalt er en god indikator for rike beitemarker. Området kan derfor ha større potensiale enn det som ble funnet.

Figur 20. Brun engvokssopp (*Hygrocybe colemanniana*)

Oppdatering av tidligere kjente og beskrevne lokaliteter i Bømlo. (Fadnes 2011, Jordal og Gaarder 2009, Jordal 2010).

Lokalitet Holme (Ref. naturbase: **BN00049557**)

Naturtype: *Naturbeitemark, Kystlynghei*

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten er beskrevet i Naturbase og representerer et stort område som består av naturbeitemark. Lengre nord og vest går området over i kystlynghei med små grassletter og bergknauser innimellom. I denne mosaikken av lynghei og beitemark ble mange av artene funnet.

Foruten rødlistearter som er nevnt under ble det og funnet blek engvokssopp (*Hygrocybe berkeleyi*) på en strandeng nord i lokaliteten.

Rødlistearter fra Holme

Sopp

<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	NT
Glassblå rødspore (<i>Entoloma caeruleopolitum</i>)	VU
Lillagrå rødspore (<i>Entoloma griseocyaneum</i>)	VU
Sauevokssopp (<i>Hygrocybe ovina</i>)	VU
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU

Nye funn av rødlistearter

Ravnerødspore (<i>Entoloma corvinum</i>)	NT
Flammevokssopp (<i>Hygrocybe intermedia</i>) (2010)	VU
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU
Hvit småfingersopp (<i>Ramariopsis kunzei</i>)	NT

Lokalitet: Lykling, Barbuneset (Ref. naturbase: **BN00062650**)

Naturtype: *Naturbeitemark og Kystlynghei*

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten er beskrevet i naturbase og er et flott kulturlandskap på Lykling som varierer mellom beitemark og kystlynghei med en del bergknauser. Lokaliteten er også rik på kulturminner som gamle flotte steingarder og fremstår derfor som et velpleid og godt vedlikeholdt gammelt kulturlandskap. Den sjeldne trollnype (*Rosa pimpinellifolia*) vokser i området

Det ble funnet tre nye rødlistearter i lokaliteten

Rødlistearter fra Barbuneset

Karlanter

Trollnype (<i>Rosa pimpinellifolia</i>)	EN
Purpurlyng (<i>Erica cinerea</i>)	NT

Sopp

Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU

Figur 21. Bilde fra Barbuneset, Lykling

Nye funn av rødlistearter

Gulbrun narrevokssopp (<i>Camarophylloopsis schulzeri</i>)	NT
Røykkøllesopp (<i>Clavaria fumosa</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU

Rogaland: Rennesøy kommune

Lokalitet: Knott – sør/øst, Asmarvik LL 072 - 572

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten er en naturbeitemark som strekker seg fra toppen av Knott og sør- østover mot Asmarvik og Asmarvikvegen. Den øverste delen av lokaliteten er relativt bratt med innslag av einer. Lengre nede mot Asmarvik blir det litt flatere. Området fra Niben lenger nord mot knott på nordsiden gav svært få funn av interessante arter, men dette forandret seg radikalt på sørsiden av toppen på Knott der utvalget var svært stort.

Lokaliteten ble besøkt både i 2011 og 2012.

Det er til sammen funnet 35 typiske beitemarksopp der hele 15 står på rødlisten og 10 av dem er truet. Dette må derfor betraktes som en svært viktig lokalitet med mange til dels svært sjeldne arter, bl.a. grå narremusserong (*Porpoloma metapodium*). Andre sjeldne arter som sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*) og rød honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*) ble funnet på flere steder i lokaliteten. Flere av artene var nye for Rennesøy og Rogaland.

Funn av sopp:

Okergul grynhatt (*Cystoderma amianthinum*), flammefotrødspore (*Entoloma exile*), silkerødspore (*Entoloma sericellum*), beiterødspore (*Entoloma sericeum*), mørktannet rødspore (*Entoloma serrulatum*), skjelljordtunge (*Geoglossum fallax*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinosum*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), skjør vokssopp (*Hygrocybe ceracea*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), limvokssopp (*Hygrocybe glutinipes*), brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*), grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), papegøyevokssopp (*Hygrocybe psittacina*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), gul nålehatt (*Rickenella fibula*).

Rødlistearter:

Stanknarrevokssopp (<i>Camarophylloopsis foetens</i>)	VU (Ny for Rogaland)
Gulbrun narrevokssopp (<i>Camarophylloopsis schulzeri</i>)	NT
Røykkøllesopp (<i>Clavaria fumosa</i>)	NT
Fiolett greinkøllesopp (<i>Clavaria zollingeri</i>)	VU (Ny for Rennesøy)
Grå grynmusserong (<i>Dermoloma cuneifolium</i>)	VU (Ny for Rogaland)
<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	NT
Lillagrå rødspore (<i>Entoloma griseocyaneum</i>)	VU
Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Gulfotvokssopp (<i>Hygrocybe flavipes</i>)	NT (Ny for Rennesøy)
Flammevokssopp (<i>Hygrocybe intermedia</i>)	VU (Ny for Rogaland)
Sauevokssopp (<i>Hygrocybe ovina</i>)	VU
Rødskivevokssopp (<i>Hygrocybe quieta</i>)	NT
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU (Ny for Rennesøy)
Grå narremusserong (<i>Porpoloma metapodium</i>)	EN (Ny for Rennesøy)

Figur 22. Sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*), Rød honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*), Stanknarrevokssopp (*Camarophylloopsis foetens*) og Rødskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*)

Oppdatering av tidligere kjente og beskrevne lokaliteter. (Fadnes 2009, Jordal & Johnsen 2009).

Rogaland: Karmøy kommune

Lokalitet: Åkresanden (Ref. Naturbase: **BN00082273**)

Naturtype: *Naturbeitemark, Kystlynghei*

Verdi: A – svært viktig

Lokaliteten ligger ved Åkra og er en sandstrand som i sør går over i en kupert beitemark med en del bergknauser. Lokaliteten ble første gang undersøkt under feltarbeid på Karmøy i 2008 (Fadnes 2009). Det var den gang gjort få undersøkelser av beitemarksopp i Karmøy og ingen rødlistearter var registrert. Funn av sjeldne arter som slimjordtunge (*Geoglossum difforme*) og tinnvokssopp (*Hygrocybe canescens*) gjør området til en svært viktig lokalitet. Lokaliteten har seinere vært besøkt både i 2009, 2010 og 2011 hvor det ble gjort supplerende funn av flere sjeldne arter.

Rødlistearter fra Åkresanden

Sopp

Melrødspore (<i>Entoloma prunuloides</i>)	VU
Rombesporet rødspore (<i>Entoloma rhombisporum</i>)	NT
Dynejordtunge (<i>Geoglossum cookeanum</i>)	NT
Slimjordtunge (<i>Geoglossum difforme</i>)	EN
Tinnvokssopp (<i>Hygrocybe canescens</i>)	EN
Brun engvokssopp (<i>Hygrocybe colemanniana</i>)	VU
Bittervokssopp (<i>Hygrocybe mucronella</i>)	NT
Rødskivevokssopp (<i>Hygrocybe quieta</i>)	NT
Russelærvokssopp (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)	NT
Vrangjordtunge (<i>Microglossum atropurpureum</i>)	VU

Nye funn av rødlistearter (2009-2011)

Lillagrå rødspore (<i>Entoloma griseocyaneum</i>)	VU (Ny for Karmøy)
Lutvokssopp (<i>Hygrocybe nitrata</i>)	NT (Ny for Karmøy)
Rød honningvokssopp (<i>Hygrocybe splendidissima</i>)	VU
Vranglodnetunge (<i>Trichoglossum walteri</i>)	VU (Ny for Karmøy)

Oppsummering

Selv etter 10 år med inventering av kulturlandskap i Sunnhordland, dukker det stadig opp nye rike lokaliteter med stort mangfold av beitemarksopp. Årlig inventering av samme kulturlandskap fører og til at nye arter dukker opp hvert år. Et slikt område som har vært fulgt i 10 år er Hovaneset i Stord. Her har artsmangfoldet øket hvert år og det har og dukket opp nye rødlistearter. Fra 2010 -2012 har området vært inventert nesten ukentlig fra midten av juli til langt ut i november litt avhengig av når frosten kom. Særlig den tidlige starten førte til at artsmangfoldet har øket mye i løpet av disse tre årene. Dette viser at ulike arter har ulike perioder hvor de fruktifiserer og betydningen av hyppig inventering for å få et riktig bilde av artsmangfoldet. Mange arter fruktifiserer heller ikke årlig, men her er variasjonen stor fra art til art og korrelerer ikke nødvendigvis med sjeldenhet.

I denne rapporten beskrives funn for 2011 og 2012 hovedsakelig fra Sunnhordland, men det er og tatt med to lokaliteter fra Nord Rogaland. Den viser at det totalt er gjort 98 nye funn av totalt 37 rødlistearter både i tidligere inventerte lokaliteter og i nybeskrevne. De fleste av artene er funnet tidligere i andre lokaliteter og er derfor ikke nødvendigvis nye for den aktuelle kommunen eller fylket.

Imidlertid er det funnet noen nye arter i de enkelte kommuner og i fylket.

Sotkøllesopp (*Clavaria asperulospora*) ble funnet for første gang på Skorpeneset i Tysnes i 2011. Dette er et av fire kjente funn i landet (NSD) og må derfor sees på som et noe spesielt funn. Vridd køllesopp (*Clavaria amoenoides*) ble funnet for første gang i Fitjar. Den er ellers tidligere funnet noen få plasser i Bømlo og Sveio og må derfor regnes som sjelden her hos oss (NSD).

Himmelblå rødspore (*Entoloma cruentatum*) kan forveksles med svartblå rødspore (*Entoloma chalybaeum*) siden begge har blålige skiver. Himmelblå rødspore kan imidlertid skilles på sin fertile skiveegg og et mer grønn-gult skjær på stilken. Denne arten ble funnet både i Tysnes og i Stord og representerer første funn av denne i Hordaland. Den er også sjelden på landsbasis (NSD). Den ble funnet i lokaliteter med stort mangfold og mange rødlistede arter.

Tinnvokssopp (*Hygrocybe canescens*) som er en meget sjelden vokssopp ble funnet i Brandasund, helt nord i Bømlo. Den er tidligere kjent fra et funn fra Spissøya i Bømlo men er ellers bare funnet på tre andre lokaliteter i Hordaland. I Norge er den bare kjent fra et titalls lokaliteter. (NSD)

Tabell 1 gir en oversikt over rødlistearter som er funnet i kulturlandskapet i fem av Sunnhordlandskommunene. Den gir et tydelig bilde av effekten av 10 års inventering av gammelt kulturlandskap i Sunnhordland. Den indikerer og at det i vårt distrikt fremdeles er mye kulturlandskap som er holdt i hevd uten gjødsling og jordbearbeiding og der det fortsatt beites. Det er og en påminning om ansvaret vi har for å bevare disse verdifulle områdene også for fremtiden. Dette krever innsats og vilje fra grunneiere, men og fra offentlige instanser.

Etter 10 år med inventering av kulturlandskap i Sunnhordland er informasjon om de fleste artene som er funnet samlet på en egen nettside. Den inneholder, foruten beskrivelse av arter og henvisning til databaser, et stort utvalg bilder av de fleste artene.

Referansen til nettsiden finnes i litteraturlisten (Fadnes 2012).

Referanser

- Brandrud TE, Bendiksen E, Hofton TH, Høiland K, Jordal JB. 2010. Sopp Fungi. I Kålås JA, Viken Å, Henriksen S, Skjelseth S (red). Norsk rødliste for arter 2010.
- Boertman D. 2010. The genus *Hygrocybe*, 2nd revised edition. Fungi of Northern Europe vol. 1 Svampetryk, Danmark.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper – Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 2. Utgave 2006 (oppdatert 2007).
- Fadnes P. 2008. Nye funn av karplanter og sopp i Sunnhordland 2008 - oppdatering og status HSH Rapport-2008.
- Fadnes P. 2009. Funn av sopp i naturbeitemarker i Karmøy kommune. *Agarica* 28. s.53-63.
- Fadnes P. 2011. Supplerende kartlegging av kulturlandskap i Sunnhordland 2009-10. Oppdatering og status. HSH Rapport 2011/2.
- Fadnes P. 2012. Sopp i kulturlandskapet. Nettside. <http://ans.hsh.no/home/pf/frontpage/>
- Gulden G, Branderud TE, Sivertsen S. m.fl. 2011. Norske Soppnavn 4 utg. Norges Sopp og Nyttevekstforbund.
- Jordal JB. 1997. Sopp i naturbeitemarker i Norge, Dir. Nat. Utredning nr. 6-1997.
- Jordal JB, Johnsen JI. 2009. Supplerende kartlegging av naturtyper i Rogaland i 2008. Miljørapport 1/2009. Fylkesmannen i Rogaland.
- Jordal JB, Gaarder G. 2009. Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbruket sitt kulturlandskap, – inn og utmark i Hordaland, med ei vurdering av kunnskapsstatus. Dir. nat., Utgreiing 2009-1.
- Jordal, JB. 2010. Kartlegging av naturtyper i Bømlo kommune, Hordaland, i 2009. *Rapport J. B. Jordal nr. 1-2010. 79 s*
- Moe B, Fadnes P. 2008. Kartlegging og verdisetting av Naturtyper i Fitjar og Stord. – Fitjar og Stord kommunar, Fylkesmannen i Hordaland og Høgskolen Stord/Haugesund. MVA-rapport 2/2008. 133s.
- Noordeloos ME. 1992. Entoloma s.1 Fungi Europaei vol 5. Saronno, Italia.
- Noordeloos ME. 2004. Entoloma supplement. Fungi Europaei vol 5a, Saronno, Italia.
- Norderhaug A, Johansen L. (2011) Kulturmark og boreal hei – I Lindegard A, Henriksen S (red) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- Norsk soppdatabase (NSD). http://nhm2.uio.no/botanisk/nxd/sopp/nsd_b.htm (sitert 09.12.2012).
- Ohenoja E. 2000. Geoglossacea. I Nordic Macromycetes Vol 1, Nordsvamp-Copenhagen. s. 177-183.
- Olsen S. 1986. Jordtunger i Norge, Vol 7 (14), 120- 168.
- Rald E. 1985. Vokshatte som indikatorarter for mykologisk verdifulle overdrevslokalteter. *Svampe* 11:1-9.
- Vesterholt J. 2002. Fungi non deleineati. Contribution to the knowledge of species of *Entoloma* subgenus *Leptonis*. *Liberia Mycoflora*, Alassio.

Vedlegg 1. Oversikt over soppmangfold i Naturbeitemarker i Stord

Art	Norsk navn		Hovaneset	Digernes	Litlabø	Sponavikjo	Lønning	Børtveit	Rommetveit	Stua	Ådland	Huglo
Camarophyllophysis foetens	Stanknarre-vokssopp	VU	x (04)				x	x				
Camarophyllophysis hymenocephala		EN				xcf						
Camarophyllophysis schulzeri	Gulbrun narrevokssopp	NT	x				x		x			
Cantharellus amethysteus	Ameystkantarell	NT					x					
Clavaria fumosa	Røykkøllesopp	NT	x(10)				x					
Clavaria zollingeri	Fiolett greikøllesopp	VU					x(09)					
Clavulina cristata	Kamfingersopp						x					
Clavulinopsis corniculata	Gul småfingersopp		x	x								
Clavulinopsis helvola	Gul småkøllesopp		x	x	x		x	x				x
Clavulinopsis laeticolor	Rødgul småkøllesopp		x(12)									
Clavulinopsis luteoalba	Blektuppet småkøllesopp		x				x	x				
Cordyceps militaris	Rød åmeklubbe		x	x				x				
Cystoderma amianthinum	Okergul grynhatt		x									
Dermoloma cuneifolium	Grå grynmusserong	VU	x(10)									
Entoloma ameides	Grå duftrodsore	NT				x						
Entoloma asprellum	Blåstilket rødspore		x(12)									
Entoloma atrocoeruleum		NT	x(11)			x	x(09)					
Entoloma caesiocinctum	Blårandrødspore		x(11)									
Entoloma chalybaeum	Svartblå rødspore	NT	x(10)			x	x					
Entoloma conferendum	Stjernesporet rødspore		x			x(12)	x	x	x			
Entoloma corvinum	Ravnerødspore	NT	x			x(09)						
Entoloma exile	Flammefotrødspore		x			x	x					
Entoloma formosum	Bronserødspore		x(11)									

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Hovaneset	Digernes	Litlabø	Sponavikjo	Lønning	Børtveit	Rommetveit	Stua	Ådland	Huglo
Entoloma griseocyaneum	Lillagrå rødspore	VU	x(10)			x(09)						
Entoloma melanochroum	Svart rødskivesopp	VU	x(11)			x(10)cf						
Entoloma mougeotti	Fiolett rødspore	VU	x(11)									
Entoloma poliopus	Tjærerødspore		x(12)			x						
Entoloma prunuloides	Melrødspore	VU	x(11)			x						
Entoloma scabropellis		VU				x						
Entoloma sericellum	Silkerødspore		x	x(09)				x				
Entoloma sericeum	Beiterødspore		x				x					
Entoloma serrulatum	Mørktannet rødspore		x			x						
Geoglossum cocceanum	Dynejordtunge	NT									x	
Geoglossum elongatum			x									
Geoglossum fallax	Skjelljordtunge		x	x	x		x	x	x	x		x
Geoglossum glutinosum	Sleip jordtunge		x	x	x			x	x	x		
Geoglossum sarbaeckii	Vanlig jordtunge		x(04)	x						x(04)		
Geoglossum simile	Trolljordtunge	NT	x(09)					x(12)				
Geoglossum uliginosum	Sumpjordtunge	EN	x						x			
Geoglossum umbratile	Brunsvart jordtunge		x	x								
Geoglossum vleugelianum	Nordlig jordtunge		x(10)									
Hygrocybe acutoconica	Spiss vokssopp		x(11)			x(10)						
Hygrocybe aurantiosplendens	Gyllen vokssopp	NT	x(09)									
Hygrocybe berkeleyi	Lys engvokssopp		x(12)									
Hygrocybe cantharellus	Kantarellvokssopp		x (04)	x			x					
Hygrocybe ceracea	Skjør vokssopp		x	x(09)		x(12)	x	x				x

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Hovaneset	Digernes	Litlabø	Sponavikjo	Lønning	Børtveit	Rommetveit	Stua	Ådland	Huglo
Hygrocybe chlorophana	Gul vokssopp		x	x		x	x	x	x	x		
Hygrocybe coccinea	Mønjevokssopp		x	x								
Hygrocybe colemanniana	Brun engvokssopp	VU	x									
Hygrocybe conica	Kjeglevokssopp		x	x	x	x(12)	x	x				
Hygrocybe flavipes	Gulfotvokssopp	NT	x(10)			x(12)	x	x	x			
Hygrocybe fornicata	Musserongvokssopp	NT							x			
Hygrocybe glutinipes	Limvokssopp		x(10)			x						
Hygrocybe helobia	Brunfnokket vokssopp		x(10)			x(09)	x(09)					
Hygrocybe ingrata	Rødnende lutvokssopp	VU	x(10)			x	x					
Hygrocybe insipida	Liten vokssopp		x									
Hygrocybe intermedia	Flammevokssopp	VU	x(10)				x					
Hygrocybe irrigata	Grå vokssopp		x	x			x	x				
Hygrocybe lacmus	Skifervokssopp	NT						x				
Hygrocybe laeta	Seig vokssopp		x	x	x		x		x	x		
Hygrocybe laeta var flava	Seig vokssopp var*		x									
Hygrocybe miniata	Liten mønjevokssopp		x (04)	x		x		x				
Hygrocybe nitrata	Lutvokssopp	NT	x(10)			x(12)						
Hygrocybe ovina	Sauevokssopp	VU	X									
Hygrocybe phaeococcinea	Svartdugget vokssopp	NT	x(10)									
Hygrocybe pratensis	Engvokssopp		x	x	x		x	x	x	x		
Hygrocybe psittacina	Grønn vokssopp		x	x	x		x		x	x		
Hygrocybe punicea	Skarlagenvokssopp		x							x		
Hygrocybe quieta	Rødskivevokssopp	NT	x				x	x				
Hygrocybe reidii	Honningvokssopp		x	x		x(09)	x	x	x	x		
Hygrocybe russocoriaceae	Russelærvokssopp	NT	x	x								
Hygrocybe splendidissima	Rød honningvokssopp	VU	x			x	x	x				

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Hovaneset	Digernes	Litlabø	Sponavikjo	Lønning	Børtveit	Rommetveit	Stua	Ådland	Huglo
Hygrocybe subpapillata	Papillvokssopp	VU	x(10)									
Hygrocybe virginea	Kritt vokssopp		x				x					
Hygrocybe virginea var. ochraceopallida	Kritt vokssopp var.*		x									
Lactarius azonites	Eikerøykriske	VU	x(11)									
Microglossum viride	Grøntunge											x
Mikroglossum atropurpureum	Vrangjordtunge	VU	x	x(09)			x	x				
Mycna adonis			x(10)									
Omphalina fibula	Gul nålehatt		x	x(09)			x					
Omphalina oniscus			x(10)									
Omphalina setipes	Fiolett nålehatt		x									
Porpoloma metapodium	Grå narremusserong	EN					x(09)					
Ramariopsis subtilis	Elegant småfingersopp	NT	x(10)									
Sropharia pseudocyanea	Blekgroønn kragesopp		x						x			
Telephora palmata	Fingerfrynsesopp			x(09)								
Trichoglossum hirsutum	Svartlodnetunge		x									
Trichoglossum walterii	Vranglodnetunge	VU	x						x			
	Rødlistearter		29	2	0	13	14	6	5	0	1	0
	Sterkt truet (EN)		1			1	1		1			
	Sårbar (VU)		15	1		6	6	3	1			
	Nær truet (NT)		13	1		6	7	3	3		1	
	Totaltall arter		73+2*	22	7	25	33	20	14	9	1	3

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Vedlegg 2. Oversikt over soppmangfold i Naturbeitemarker i Fitjar

Art	Norsk navn		Skumsnes	Levåg	Øvre bygda	Hanøy	Rydland	Landa	Tveita	Eggøy	Engesund	Smedholmen	Osternes
Camarophyllopsis schulzeri	Gulbrun narrevokssopp	NT	x		x(10)		x(12)						
Clavaria amonoides	Tuet køllesopp	VU			x(12)								
Clavaria fumosa	Røykkøllesopp	NT	x (04)										
Clavulinopsis helvola	Gul småkøllesopp		x	x	X	x	X	x		x			
Clavulinopsis laeticolor	Rødgul småkøllesopp		x										
Clavulinopsis luteoalba	Blektuppet småkøllesopp		x		x(09)		x(11)					x	
Dermoloma cuneifolium	Grå grynmusserong	VU					x(11)						
Cordyceps militaris	Rød åmeklubbe		x		X	x	x			x	x		
Entoloma atrocoeruleum		NT	x(09)	x	x(09)		x						
Entoloma anatinum		VU	x										
Entoloma chalybaeum	Svartblå rødspore	NT	x(09)	x	x(12)								
Entoloma conferendum	Stjernesporet rødspore		x	x	x(11)		x		x			x	
Entoloma corvinum	Ravnerødspore	NT	x		x								
Entoloma dichroum		VU		x									
Entoloma exile			x		x(09)		x(12)						
Entoloma griseocyanum	Lillagrå rødspore	VU		x(09)									
Entoloma polito flavipes		VU		x(09)cf									
Entoloma prunuloides	Melrødspore	VU		x	x(10)		x(10)						
Entoloma scabropellis		VU		x									

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Skumsnes	Levåg	Øvre bygda	Hanøy	Rydland	Landa	Tveita	Eggøy	Engesund	Smedholmen	Osternes
Entoloma sericellum	Silkerødskevessopp		x		x(11)		x	x					
Entoloma sericeum	Beiterødskevessopp		x		x(09)		x(10)						
Entoloma serrulatum	Mørktannet rødskivesopp		x		x(12)		x(11)						
Geoglossum fallax	Skjelljordtunge		x	x	x		x	x		x	x	x	x
Geoglossum glutinosum	Sleip jordtunge		x	x	x		x	x		x	x		x
Geoglossum sarbaeckii	Vanlig jordtunge							x					
Geoglossum umbratile	Brunsvart jordtunge		x(12)		x(12)		x(11)	x					
Hygrocybe aurantiosplendens	Gyllen vokssopp	NT					x						
Hygrocybe cantharellus	Kantarellvokssopp		x	x	x(10)		x(10)				x		
Hygrocybe ceracea	Skjør vokssopp		x	x	x	x	x			x		x	
Hygrocybe chlorophana	Gul vokssopp		x	x	x(10)	x	x(11)						
Hygrocybe coccinea	Mønjevokssopp		x	x	x								x
Hygrocybe conica	Kjeglevokssopp		x	x	x		x	x		x	x		
Hygrocybe flavipes	Gulfovokssopp	NT	x	x	x	x	x(11)						
Hygrocybe helobia	Brunfnokket vokssopp				x(10)		x(12)						
Hygrocybe incipida	Liten vokssopp					x					x		
Hygrocybe ingrata	Rødnende lutvokssopp	VU	x		x(09)		x(11)						
Hygrocybe irrigata	Grå vokssopp		x	x	x								
Hygrocybe lacmus	Skifervokssopp	NT		x									
Hygrocybe laeta	Seig vokssopp		x	x	x	x	x	x	x			x	x

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Skumsnes	Levåg	Øvre bygda	Hanøy	Rydland	Landa	Tveita	Eggøy	Engesund	Smedholmen	Osternes
Hygrocybe miniata	Liten møyjevokssopp			x	x(12)		x						
Hygrocybe nitrata	Lutvokssopp	NT			x(09)			x					
Hygrocybe ovina	Sauevokssopp	VU		x	x(09)								
Hygrocybe phacoccinea	Svartdogget vokssopp	NT			x(09)		x(11)	x					
Hygrocybe pratensis	Engvokssopp		x	x	x	x	x				x		x
Hygrocybe psittacina	Grønn vokssopp		x	x	x	x	x			x	x	x	x
Hygrocybe punicea	Skarlagenvokssopp		x		x							x	
Hygrocybe quieta	Rødskivevokssopp	NT	x			x							
Hygrocybe reidii	Honningvokssopp		x	x	x(12)		x	x		x			x
Hygrocybe russocoriaceae	Russelærvokssopp	NT	x		x								
Hygrocybe turunda	Mørkskjellet vokssopp	VU					x(10)						
Hygrocybe splendidissima	Rød honningvokssopp	VU	x	x	x		x	x					
Hygrocybe virginea	Kritt vokssopp		x	x	x						x		
Hygrocybe vitellina	Gul slimvokssopp	VU								x			
Mikroglossum atropurpureum	Vrangjordtunge	VU	x										
Omphalina fibula	Gul nålehatt				x(09)		x(10)						
Trichoglossum hirsutum	Svartlodnetunge		x		x(11)				x				
Trichoglossum walterii	Vranglodnetunge	VU	x	x	x	x							
	Rødlistearter		12	12	14	3	10	2	0	1	0	0	0
	Sårbar (VU)		4	8	6	1	5	1		1			
	Nær truet (NT)		8	4	8	2	5	1		0			
	Totalt antall		37	27	41	12	32	12	3	9	9	7	7

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Vedlegg 3. Oversikt over soppmangfold i Naturbeitemarker i Sveio

Art	Norsk navn		Apeland	Åseåsen	Nesheim	Lauvås	Rongvass- haugane	Vikse- vest	Straums- voll	Kold- åsen	Kval- våg	Nyheim	Apeland vest
Camaraphylloopsis schulzeri	Gulbrun narrevokssopp	NT	x				x	x					
Clavaria amoenoides	Tuet køllesopp	NT						x(10)					
Clavaria falcata	Kvit køllesopp										x		
Clavaria fragilis	Tuet køllesopp			x									
Clavaria zollingeri	Fiolett greinkøllesopp	VU				x		x(10)					
Clavulinopsis helvola	Gul småkøllesopp		x				x		x	x	x		x
Clavulinopsis luteoalba	Blektuppet småkøllesopp					x					x		x
Cordyceps militaris	Rød åmeklubbe								x				x
Entoloma caeruleolitum	Glassblå rødspore	VU								x			
Entoloma chalybaeum	Svartblå rødspore	NT						x(10)					
Entoloma conferendum	Stjernesporet rødspore		x				x	x	x		x	x	
Entoloma exile								x(10)					
Entoloma lividoalbum	Stor melrødspore			x									
Entoloma longistriatum							x						
Entoloma nidosum	Lutrødspore		x										
Entoloma papilatum	Vorterødspore												
Entoloma pratulense	Slåtterrødspore	VU									x		
Entoloma sericellum	Silkerødspore			x			x						
Entoloma serrulatum								x(10)					
Geoglossum fallax	Skjelljordtunge		x	x			x		x	x	x		

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Apeland	Åseåsen	Nesheim	Lauvås	Rongvass- haugane	Vikse vest	Straums- voll	Kold- åsen	Kval- våg	Nyheim	Apeland vest
Geoglossum glutinosum	Sleip jordtunge			x			x		x				
Geoglossum lineare		*						x					
Geoglossum uliginosum	Sumpjordtunge	EN										xcf	
Geoglossum umbratile	Brunsvart jordtunge								x		x		
Hygrocybe cantharellus	Kantarellvokssopp		x	x	x		x	x(10)			x	x	x
Hygrocybe ceracea	Skjør vokssopp		x		x	x	x		x		x		x
Hygrocybe chlorophana	Gul vokssopp					x		x		x			
Hygrocybe coccinea	Mønjevokssopp		x			x							
Hygrocybe conica	Kjeglevokssopp			x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Hygrocybe flavipes	Gulfotvokssopp	NT		x		x		x	x	x			
Hygrocybe incipida	Liten vokssopp		x		x								
Hygrocybe ingrata	Rødnende lutvokssopp	VU						x(10)					
Hygrocybe irrigata	Grå vokssopp						x	x	x				
Hygrocybe laeta	Seig vokssopp		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Hygrocybe miniata	Liten mønjevokssopp		x		x	x	x			x	x	x	x
Hygrocybe nitrata	Lutvokssopp							x					
Hygrocybe ovina	Sauevokssopp	VU		x		x		x(10)					
Hygrocybe phacoccinea	Svartdogget vokssopp	NT	x		x			x(10)			x	x	
Hygrocybe pratensis	Engvokssopp		x	x		x	x	x	x		x	x	
Hygrocybe psittacina	Grønn vokssopp		x	x	x	x	x		x		x	x	
Hygrocybe punicea	Skarlagenvokssopp								x				
Hygrocybe quieta	Rødskivevokssopp	NT			x								

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Apeland	Åseåsen	Nesheim	Lauvås	Rongvass- haugane	Vikse vest	Straums- voll	Kold- åsen	Kval- våg	Nyheim	Apeland vest
Hygrocybe reidii	Honningvokssopp		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hygrocybe russocoriaceae	Russelærvokssopp	NT		x	x	x					x		
Hygrocybe splendidissima	Rød honningvokssopp	VU		x			x	x	x	x			
Hygrocybe turunda	Mørkskjellet vokssopp	VU			x								
Hygrocybe virginea	Kritt vokssopp		x	x	x		x	x		x			
Mikroglossum atropurpureum	Vrangjordtunge	VU			x				x				
Mycena laucogala	Kullmelkehette		x										
Mycena megaspora	Myrhette						x						
Omphalina umbellifera	Torvnavlesopp											x	
Porpoloma metapodium	Grå narremusserong	EN				x		x(10)					
Richnella swartzii	Fiolettt nålehatt										x		
Trichoglossum walterii	Vranglodnetunge	VU	x				x		x				
	Rødlistefunn		2	4	4	6	3	11*	4	3	3	1	0
	Sterkt truet (EN)					1		1				1	
	Sårbar (VU)			2	1	3	2	4	3	2	1		
	Nær truet (NT)		2	2	3	2	1	5	1	1	2		
	Totaltall		18	15	12	15	20	23	18	11	18	11	8

*) inklusive Geoglossum cf. lineare

Vedlegg 4. Oversikt over soppmangfold i Naturbeitemarker i Tysnes

Art	Norsk navn		Årbakka	Skorpeneiset
<i>Camarophylloopsis schulzerii</i>	Gulbrun narrevokssopp	NT		x(09)
<i>Clavaria asperulospora</i>		EN		x(11)
<i>Clavaria flavipes</i>	Halmgul køllesopp	NT	x	
<i>Clavaria fumosa</i>	Røykkøllesopp	NT		x(09)
<i>Clavulina cristata</i>	Kamfingersopp			x
<i>Clavulina cinerea</i>				x(12)
<i>Clavulinopsis corniculata</i>	Gul småfingersopp			x
<i>Clavulinopsis helveola</i>	Gul småkøllesopp			x
<i>Clavulinopsis luteoalba</i>	Blektuppet småkøllesopp		x	x
<i>Cordyceps militaris</i>	Rød åmeklubbe			x
<i>Cystoderma amiantinum</i>	Okergul grynhatt			x
<i>Entoloma atrocoeruleum</i>		NT		x
<i>Entoloma chalybaeum</i>	Svartblå rødspore	NT	x	
<i>Entoloma conferendum</i>	Stjernesp. rødspore			x
<i>Entoloma cruentatum</i>		VU		x(12)
<i>Entoloma formosum</i>	Bronserødspore		x	
<i>Entoloma longistriatum</i>			x	
<i>Entoloma melanochroum</i>	Svart rødspore	VU		x(cf)
<i>Entoloma mougeotii</i>	Fiolett rødspore	NT		x(12)
<i>Entoloma pruneloides</i>	Melrødspore	VU	x	
<i>Entoloma sericellum</i>	Silkerødspore		x	
<i>Entoloma sericeum</i>	Beiterødspore			x
<i>Geoglossum difforme</i>	Slimjordtunge	EN		x(09)
<i>Geoglossum fallax</i>	Skjelljordtunge		x	x
<i>Geoglossum glutinosum</i>	Sleip jordtunge			x(09)
<i>Geoglossum umbratile</i>	Svartbrun jordtunge			x(09)
<i>Hygrocybe aurantiosplendens</i>	Gyllen vokssopp	NT		x
<i>Hygrocybe cantharellus</i>	Kantarellvokssopp		x	x
<i>Hygrocybe ceracea</i>	Skjør vokssopp			x
<i>Hygrocybe chlorophana</i>	Gul vokssopp		x	x
<i>Hygrocybe citrinovirens</i>	Grøngul vokssopp	EN		x
<i>Hygrocybe coccinea</i>	Mønjevokssopp		x	x
<i>Hygrocybe conica</i>	Kjeglevokssopp		x	x(09)

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

Art	Norsk navn		Årbakka	Skorpneset
Hygrocybe flavipes	Gulfotvokssopp	NT	x	x(11)
Hygrocybe fornicata	Musserongvokssopp	NT		x
Hygrocybe helobia	Brunfnokket vokssopp			x(10)
Hygrocybe ingrata	Rødrende lutvokssopp	VU		x(09)
Hygrocybe intermedia	Flammevokssopp	VU		x(09)
Hygrocybe insipida	Liten vokssopp			x(09)
Hygrocybe lacmus	Skifervokssopp	NT	x	
Hygrocybe laeta	Seig vokssopp		x	x
Hygrocybe miniata	Liten mønjevokssopp			x
Hygrocybe nitrata	Lutvokssopp			x(10)
Hygrocybe ovina	Sauevokssopp	VU		x(09)
Hygrocybe pratensis	Engvokssopp			x
Hygrocybe psittacina	Grønn vokssopp			x
Hygrocybe punicea	Skarlagenvokssopp			x
Hygrocybe quieta	Rødskivevokssopp	NT		x
Hygrocybe reidii	Honningvokssopp		x	x
Hygrocybe russocoriaceae	Russelærvokssopp	NT		x
Hygrocybe splendidissima	Rød honningvokssopp	VU	x	x
Hygrocybe virginea	Krittvit Vokssopp			x(09)
Hygrophorus melizeus	Bjørkevokssopp			x
Hypholoma elongatum	Gul myrsvovelsopp		x	
Mikroglossum atropurpureum	Vrangjordtunge	VU	x	x
Mycena flavoalba	Elfenbenhette			x
Pseudocraterellus undulatus	Grå trompetsopp			x(09)
Ricknella fibula	Gul nålehatt			x
Stropharia semiglobata	Sitronkragesopp		x	
Trichoglossum hirsutum	Svartlodnetunge			x(09)
Trichoglossum walteri	Vranglodnetunge	VU		x(09)
Tricholoma saponaceum	Såpemusserong			x
	Rødlistefunn		7	20
	Sterkt truet (EN)			3
	Sårbar (VU)		3	8
	Nær truet (NT)		4	9
	Totalantall		20	53

Nye lokaliteter og nye funn av sopp i kulturlandskapet i Sunnhordland og Nord-Rogaland 2011-2012. Oppdatering og status. HSH- rapport 2013/3

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND
STORD/HAUGESUND UNIVERSITY COLLEGE

Selv etter 10 år med inventering av kulturlandskap i Sunnhordland, dukker det stadig opp nye rike lokaliteter med stort mangfold av beitemarksopp. Årlig inventering av samme kulturlandskap fører og til at nye arter dukker opp hvert år.

I denne rapporten beskrives funn for 2011 og 2012 i Sunnhordland og Nord-Rogaland, og den viser at det totalt er gjort ca 100 nye funn av totalt 37 rødlistearter både i tidligere inventerte lokaliteter og i nybeskrevne. Noen av artene er nye for de enkelte kommunene og fylkene.

Sotkøllesopp (*Clavaria asperulospora*) ble funnet for første gang på Skorpeneset i Tysnes i 2011. Dette er et av fire kjente funn i landet. Vridd køllesopp (*Clavaria amoenoides*) ble funnet for første gang i Fitjar og er eneste funn på Stordøya.

Himmelblå rødspore (*Entoloma cruentatum*) ble funnet både i Tysnes og i Stord og representerer første funn av denne i Hordaland. Den er også sjelden på landsbasis. Tinnvokssopp (*Hygrocybe canescens*), som er en meget sjelden vokssopp, ble funnet i Brandasund, helt nord i Bømlo. Den er bare funnet på tre andre lokaliteter i Hordaland, og i Norge er den bare kjent fra et titalls lokaliteter.

Rapporten oppsummerer effekten av 10 års inventering av gammelt kulturlandskap i Sunnhordland. Den viser at det i vårt distrikt fremdeles er mange gamle beitemarker som er holdt i hevd. Den er en påminning om ansvaret vi har for å bevare disse verdifulle områdene også for fremtiden - noe som krever innsats og vilje fra grunneiere, men også fra offentlige instanser.